

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRavno
SODIŠČE

UPRavno sodišče RS, ODDELEK V MARIBORU
ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
sodišče v _____
dne 18.5.2022

II U 114/2021-21

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, oddelek v Mariboru, je po višjih sodnicah Violeti Tručl kot predsednici senata in mag. Andreji Veselič ter Nevenki Đebi kot članicah senata,

ob sodelovanju pravosodne svétnice Mirijam Križevnik kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: **DOM STAREJŠIH OBČANOV GORNJA RADGONA d.o.o.**, Trate 40, Gornja Radgona, ki jo zastopa .

zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana, ob sodelovanju prizadete stranke:

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca, št. 090-69/2021/5 z dne 9. 4. 2021,

na seji **18. maja 2022**,

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka nosi sama svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

1. Tožeča stranka kot organ je dne 20. 1. 2021 izdala odločbo št. 1/2021, s katero je zavrnila zahtevo za dostop do informacije javnega značaja. Slednja je dne 23. 9. 2020 zahtevala, da se ji kot informacije javnega značaja posredujejo podatki Doma starejših občanov Gornja Radgona d.o.o. za svetovalne storitve, odvetniške storitve, avtorske pogodbe in druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek, in sicer podatek o vrsti posla, o pogodbenem partnerju, in sicer za pravno osebo: naziv ali firmo, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe ter za fizično osebo osebno ime in kraj bivanja, pogodbeno vrednost in višino posameznih izplačil, datum in trajanje posla in enake podatke iz aneksa k pogodbi.
2. Iz obrazložitve zgoraj navedene odločbe izhaja, da je tožeča stranka zahtevo zavrnila, ker je bila prosilka že na posameznih skupščinah družbe sproti seznanjena z vsemi navedenimi podatki, ki jih zahteva, kar ji je bilo tudi že večkrat z dopisi pojasnjeno. Prosilka je na vsaki skupščini sproti prejela vsak skupščinski sklep in vso dokumentacijo in se je z njo v celoti seznanila. Prav tako ji je bilo večkrat pojasnjeno, da so zahtevani podatki razvidni iz javnopravnih evidenc AJPES, kjer si jih lahko sama pridobi in vanje vpogleda ter je bila večkrat na te podatke napotena. Prav tako ima zahteva prosilke naravo šikanoznega ravnanja, kot je to opredeljeno v 5. členu Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ), saj je več kot očitno, da prosilka zahteva izročitev dokumentacije zgolj iz osebnih razlogov in nikakor ne zaradi zagotavljanja transparentnosti delovanja in poslovanja zavezanca za posredovanje informacij javnega značaja. Še preden pa je prosilka vložila zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, se je na organ obračala tudi na drugo šikanozne načine in nanj naslovila že več drugih vlog, ki skupaj očitno kažejo, da prosilka s predmetno zahtevo zlorablja pravico do dostopa informacij javnega značaja, šikanira organ in mu škoduje pri njegovem poslovanju. Prosilka je namreč

je bila s sodbo sodišča prve stopnje Okrožnega sodišča v Murski Soboti opr. št. _____ in _____, prav tako je bila prosilka do z dne 5. 7. 2020 _____

■

konca _____, vendar jo je pristojna ministrica z mesta direktorice razrešila zaradi več hudin kršitev Zakona o socialnem varstvu, delovnopравни zakonodaji in davčnih predpisov. Prosilka želi s predmetno zahtevo organu namerno povzročati nevšečnosti oziroma onemogočiti normalno delovanje ter zlonamerno uveljavljati pravico do dostopa do informacij javnega značaja, saj je že od leta 2014 do leta 2018 vlagala številne prijave na razne inšpekcijske službe, prav tako na državno tožilstvo in na policijo, ter na druge različne državne organe in institucije kot so Ministrstvo za gospodarski razvoj, Ministrstvo za javno upravo, Vlada RS, nadzorni odbor Skupnosti socialnih zavodov RS, Varuha človekovih pravic, KPK, revizijsko hišo Audiut d.o.o. in Valuta d.o.o., nadzorni odbor Občine Gornja Radgona in svétinike Občine Gornja Radgona. S tem torej prosilka zlorablja pravico do dostopa do informacije javnega značaja. Nadalje prosilka nima pravice do dostopa do teh informacij tudi na podlagi prvega odstavka 5.a člena in 1., 2., 3., 5., 8. in 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, saj zahtevani podatki vsebujejo tudi zelo občutljive podatke in spadajo pod strogo tajnost, kar ni skladno z veljavno zakonodajo o varovanju osebnih podatkov in davčni predpisi ne morejo biti na voljo vsakomur.

3. Prosilka, _____ je zoper navedeno zavrnilno odločbo tožeče stranke vložila pritožbo, o kateri je odločil Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) na podlagi 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenecu (v nadaljevanju ZInFP). IP je pritožbi prosilke ugodil in izpodbijano odločbo odpravil ter odločil, da mora organ prosilki v roku 31 dni od prejema odločbe posredovati fotokopijo dokumenta z naslovom „Pregled sklenjenih pravnih poslov za svetovalne storitve, odvetniške storitve, avtorske pogodbe in druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek, za obdobje od 13. 1. 2015 do 31. 8. 2020“.
4. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe IP izhaja, da gre za zlorabo pravice iz petega odstavka 5. člena ZDIJZ, ko subjekt prestopi mejo pravno zavarovanega upravičenja tako, da ogroža oziroma posega v pravice drugega. V obrazložitvi predloga novele ZDIJZ-C so s tem mišljeni primeri, ko iz načina vlaganja zahtev izhaja, da namen prosilca ni le namen dostopati do informacij javnega značaja zaradi izvrševanja pravno zavarovanega upravičenja, torej zaradi izvrševanja demokratične in nadzorne funkcije pravice do dostopa, temveč prekomerno zasipati organ z delom in ga s tem ovirati pri opravljanju nalog. V obravnavanem primeru je bila predmet presoje IP samo zahteva prosilke z dne 23. 9. 2020, o kateri je organ odločil z izpodbijano odločitvijo.
5. IP pojasnjuje, da je izjema iz zadnjega odstavka 5. člena ZDIJZ podana, če gre za funkcionalno povezane zahteve, torej vsebinsko povezane zahteve za dostop do informacij javnega značaja, pri čemer v obravnavanem primeru ni mogoče ugotoviti, da je prosilka v preteklosti že vložila zahteve z identično ali podobno

vsebino in v postopku po ZDIJZ že pridobila podatke, ki so predmet obravnavanja zahteve. Tudi sicer pa samo število vloženih vlog samo po sebi še ne pomeni zlorabe pravice do dostopa, kar je razvidno iz zadeve I U 214/2016-12, ko je prosilec v obdobju 13 dni poslal 12 zahtev oziroma samo v obdobju 3 dni 9 zahtev, pa je sodišče pritrdilo stališču IP, da ni mogoče govoriti o prekomernem številu vlog. Zahteva prosilke tudi ni očitno nedovoljena in neutemeljena, saj ne gre za zahtevo, vložitev katere bi vsak razumen posameznik štel kot brez vseh možnosti za uspeh in bi ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa. Predmetna zahteva je popolnoma korektna, določna in je ni moč oceniti kot provokativne, nagajive ali žaljive, kar je priznal tudi organ v dopisu z dne 26. 2. 2021, ko je zapisal, da prosilka v svoji pritožbi ni neposredno žaljiva, vendar pa uporablja ponižujoč podton. Iz vsebine zahteve z dne 23. 9. 2020 tudi ni razviden namen obremenjevanja organa z dodatnim delom, ampak pridobiti podatke, ki so absolutno javni. Objektivno je sicer težko reči, da bi izpolnitev predmetne zahteve ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa, organ pa se do tega tudi ni dovolj konkretno opredelil.

6. Na podlagi posredovanje dokumentacije (tabele o pregledu sklenjenih pravnih poslov) in samih navedb organa po mnenju IP ni mogoče skleniti, da bi priprava zahtevanih podatkov prekomerno obremenila njegovo delo in s tem vplivala na pravice tretjih. Ne glede na to, da je prosilka zahtevala podatke za daljše obdobje (zadnjih 5 let) bi ob upoštevanju enajstega odstavka 6.a člena ZDIJZ del informacij glede na zakonsko določbo moral biti objavljen na spletnih straneh organa. Navedena določba zahteva, da poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava posreduje v svetovni splet preko objave na svojih spletnih straneh informacije javnega značaja iz prvega odstavka 6.a člena tega zakona, ki se nanaša na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali druge intelektualne storitve, razen višine posameznih izplačil in računa pravne osebe v roku 5. dni od sklenitve posla. Informacije morajo biti na spletnih straneh poslovnega subjekta objavljene tri leta od sklenitve posla. Če navedenih poslov poslovni subjekt ni sklenil, mora v svetovni splet posredovati informacijo, da tovrstnih poslov ni sklenil.
7. Sicer pa IP glede samega obsega zahtevanih podatkov poudarja, da obseg sam po sebi še ne pomeni zlorabe pravice, in da iz upravnosodne prakse izhaja, da večje število zahtevanih dokumentov, ki utegnejo organu povzročiti določene neprijetnosti, ne more predstavljati razloga za zavrnitev zahtevanega dostopa. Organ pa se pri obravnavi predmetne zadeve tudi ni poslužil milejših ukrepov in v skladu s 24. členom ZDIJZ podaljšal rok za odločitev še za dodatnih 30 delovnih dni, če je ocenil, da bi zaradi obsežnosti zahteve potreboval več časa za posredovanje zahtevanih informacij. Glede na to, da je bila zahteva vložena dne 23. 9. 2020, izpodbijana odločba pa izdana šele 20. 1. 2021 navedeno pomeni, da pomanjkanje časa ni bil ključen element pri zavrnitvi zahteve. Ker zahteva z dne 23. 9. 2020 ni bila žaljiva niti nespoštljiva, prav tako ni vsebovala negativnih

vrednosti sodb ali provokacij ter v ničemer ni kazala na to, da bi imela prosilka namen ovirati delo organa, ne gre za šikanozno vlogo. Pri tem je ugotovil tudi, da je tožnica vpisana med zavezanca za informacije javnega značaja tako na podlagi 2. alineje prvega odstavka 3.b člena ZDIJZ kot gospodarska družba v neposredni ali posredni večinski lasti oseb javnega prava (konkretno Občine Gornja Radgona) kot tudi na podlagi 1. alineje prvega odstavka 3.b člena ZDIJZ kot izvajalec javne službe, ki ni javno podjetje ali oseba javnega prava na podlagi Pogodbe (konkretno pogodbe o koncesiji št. 45303-53/2007 z dne 24. 6. 2008 in Pogodbe o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo). Organ je torej izvajalec javne službe ter hkrati tudi poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

8. Nadalje je IP ugotovil, da so zahtevane informacije informacije iz 4.a člena ZDIJZ in gre torej za absolutno javne podatke, s katerimi organ tudi razpolaga, saj je tožeča stranka na poziv IP z dne 11. 3. 2021 posredovala dokument, ki ga je poimenovala „Pregled sklenjenih pravnih poslov za svetovalne storitve, odvetniške storitve, avtorske pogodbe in druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek za obdobje od 13. 1. 2015 do 31. 8. 2020“. Da gre za podatke, ki so absolutno javni izhaja tudi iz odločbe Ustavnega sodišča U-I-52/2016 z dne 12. 1. 2017. Iz sodbe Upravnega sodišča RS I U 787/2017-37 z dne 19. 6. 2019 pa izhaja, da se odvetnikova zasebnost nanaša le na odvetnikovo dolžnost, da kot poklicno tajnost varuje vse, kar mu stranke v zvezi z njegovim delom zaupajo, torej na dejstva, razmerja, stvari, prostore, podatke in komunikacije, ki so v vsebinski zvezi z opravljanjem odvetniškega poklica, kar pa po naravi stvari ne morejo biti deli informacij, iz katerih ni razvidno kakršnokoli svetovanje stranki oziroma druga vsebina posamezne odvetniške storitve. Zaradi kršitev materialnega prava je IP odločil, da mora tožeča stranka prosilki posredovati zahtevane informacije.
9. Tožeča stranka se kot organ, ki je izdal prvostopenjsko zavrnilno odločbo z gornjo odločitvijo IP ne strinja in vlaga tožbo v tem upravnem sporu. Navaja, da zahtevane informacije niso informacije javnega značaja, saj ne sodijo na delovno področje izvajanja javne službe, prav tako ne gre za informacije, ki jih kot informacije javnega značaja določa 4.a člen ZDIJZ. Prosilkina zahteva je bila zavrnjena tudi na podlagi petega odstavka 5. člena ZDIJZ, ki določa zavrnitev dostopa do zahtevane informacije, če prosilec ravna šikanozno. Še preden je prosilka vložila zahtevo za dostop do informacij javnega značaja, ki je predmet tega samostojnega upravnega postopka, se je prosilka na tožečo stranko obračala na druge šikanozne načine in nanj naslovila že več drugih vlog, ki skupaj očitno kažejo, da s predmetno zahtevo zlorablja pravico do dostopa do informacij javnega značaja, šikanira organ in mu škoduje pri njenem poslovanju. Prosilka je

_____, poslovni naslov _____

_____. Na skupščini organa je dne _____

1

in se je skupaj z _____

(

), prav tako pooblaščenec hotela prosto sprehajati po prostorih doma, s telefonom sta fotografirala dele doma in postavljala vprašanja oskrbovancem doma. V obdobju od 5. 2. 2015 do 4. 6. 2015 je prosilka še večkrat osebno prišla v prostore doma (vsaj enkrat zakrinkana z lasuljo) in se pogovarjala z varovanci doma, kar so le ti doživljali kot neprijeten pritisk nanje, ob njenih vprašanjih pa so doživljali nelagodje in nemir. Več stanovalcev se je odločilo za premestitev v drug dom, nekateri posamezniki, ki so že bili sprejeti v dom, pa so dejansko vselitev zavrnil. Prosilka s pošiljanjem e-sporočil, obiskovanjem doma in klicanjem po telefonu vznemirja tudi zaposlene, ki naj bi jim tudi že večkrat rekla, da jih ona plačuje.

10. Nadalje tožeča stranka še navaja, da je prosilka že 5. 2. 2015 na organ naslovila zahtevo , da ji

dovoli vpogled v knjige in spise. Organ zahtevi ni ugodil nemudoma, ampak je prosilko pozval, da zahtevo konkretizira. V tem času je slednja poslala več elektronskih sporočil, da želi sodelovati tudi kot prostovoljka, kljub temu, da ji je organ pojasnil, da trenutno ne potrebuje novih prostovoljcev. Prosilka je nato dne 4. 6. 2015 in 10. 6. 2015 vložila tudi dve zahtevi za dostop do informacij javnega značaja, dne 15. 6. 2015 pa je . na organ naslovila zahtevo za dostop do informacij in vpogled v knjige in spise : v kateri je zahtevala enake podatke in še nekaj dodatnih podatkov. Organ je pripravil del zahtevanega gradiva in ji ga ponudil na vpogled dne 30. 6. 2015, vendar se nihče . vpogleda ni udeležil. Ravnanje prosilke tako jasno kaže na to, da prosilka ne uresničuje pravice do dostopa do informacij javnega značaja, katere namen je v transparentnosti javnega sektorja in nadzoru javnosti nad javnim sektorjem, ampak želi organu nagajati in se z dokumenti seznaniti zato, da bi vplivala na njegovo poslovanje. Prosilka v svojih vlogah sicer ni neposredno žaljiva, vendar pa uporablja ponižujoč podton, ki ima skupaj z njenim drugim ravnanjem (o

), očitno šikanozen značaj. Tožeča stranka predlaga, da sodišče tožbi ugodi in izpodbijano odločbo IP odpravi.

11. Tožena stranka je v odgovoru na tožbo prerekala navedbe iz tožbe in se zavzemala za njeno zavrnitev. Ponavlja ugotovitve iz svoje odločbe, da gre za absolutno prosto dostopne podatke na podlagi 6.a člena ZDIJZ. Prav tako navaja, da zahteva prosilke ni bila šikanozna in zato ni bila očitno nedovoljena in neutemeljena.
12. Tožeča stranka v prvi pripravljalni vlogi z dne 1. 6. 2021 še dodatno navaja, da tožena stranka ni preverila možnosti zlorabe pravice do dostopa do informacije javnega značaja s strani prosilke, saj bi morala ugotoviti, ali je ta zahteva očitno šikanozna. Pri tem se toženka napačno sklicuje na to, da se ne more opredeljevati

■
—
■

do preteklih vlog prosilke izven konkretnega postopka, češ da te vloge niso predmet njene presoje. Takšna razlaga je napačna, kar izhaja iz zadeve I U 677/2016-21 z dne 7. 11. 2018. Prav tako se toženka v izpodbijani odločbi ni na zakonit način opredelila do tožničinih navedb v prvostopenjskem aktu, da gre v konkretnem primeru zaradi vseh vloženih tožb, prijav in ravnanj prosilke za šikanozno ravnanje, pa je bila to dolžna storiti. Takšno zahtevo prosilke je namreč treba razumeti kot način za doseganje njenih šikanoznih ciljev v vseh teh postopkih.

13. Tožba ni utemeljena.
14. Sodišče se z dejanskimi in pravnimi ugotovitvami tožene stranke strinja in njegove razloge iz izpodbijane odločbe povzema kot svoje v smislu drugega odstavka 71. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1), ob tem pa glede na tožbena zatrjevanja še dodaja:
15. ZDIJZ v 1. členu določa, da ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. Nadalje iz prvega odstavka 2. člena ZDIJZ izhaja, da je namen zakona zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Namen ZDIJZ je uresničitev ustavne pravice iz 39. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju Ustava), ki v okviru pravice do svobode izražanja določa tudi, da ima vsakdo pravico pridobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon.
16. Dne 2. 4. 2014 je bil v Uradnem listu RS, št. 23/2014 objavljen tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C), ki je začel veljati dne 17. 4. 2014. Z določbami te novele, je zakonodajalec želel okrepiti transparentnost in odgovorno ravnanje pri upravljanju z javnimi sredstvi in s finančnimi sredstvi poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.
17. V obravnavanem upravnem sporu ni bilo sporno, da je prosilka dne 23. 9. 2020 na tožečo stranko kot zavezanko po ZDIJZ naslovila zahtevo za dostop do informacij javnega značaja (podatke o odvetniških in svetovalnih pogodbah), in da organ z njimi razpolaga. Prav tako ni bilo sporno, da je družba PRAMAG d.o.o. 49 % lastnica tožeče stranke, Občina Gornja Radgona pa 51 % lastnica.
18. Sporno pa je bilo, ali je tožnica zavezanka za dostop do informacij javnega značaja, in ali je prosilka z vložitvijo zahteve z dne 23. 9. 2020 zlorabila pravico do dostopa do informacij javnega značaja in pri tem ravnala šikanozno.

- —
■
19. Tožeča stranka med drugim zatrjuje, da ni zavezanec za dostop do zahtevanih podatkov, ker javno službo izvajajo kot pravna oseba zasebnega prava izključno na podlagi koncesijske pogodbe in ne kot subjekt javnega prava.
 20. S 1.a členom ZDIJZ, ki ga je uvedla novela ZDIJZ-C so bili uvedeni novi zavezanci za dostop do informacij javnega značaja, to so poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Prvi odstavek 1.a člena določa, da ta zakon ureja tudi postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo gospodarske družbe in druge pravne osebe zasebnega prava pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava, oziroma tako imenovani poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Prevladujoč vpliv iz citirane zakonske določbe je v gospodarski družbi zagotovljen, kadar lahko Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti ali druge osebe javnega prava, posamično ali skupaj, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava izvajajo prevladujoč vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovodnega ali nadzornega organa (1. alineja drugega odstavka 1.a člena ZDIJZ). Vse določbe tega zakona, ki se nanašajo na organe, pa se uporabljajo tudi za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, če ni s tem zakonom drugače določeno (sedmi odstavek 1.a člena ZDIJZ).
 21. Tožeča stranka v tem upravnem sporu ni zanikala dejstva, ki ga je tožena stranka ugotovila v obrazložitvi izpodbijane odločbe, da je slednja vpisana v registru zavezancev za informacije javnega značaja, ki je bil vzpostavljen s 3.b členom ZDIJZ. Če je pravna oseba vpisana v registru zavezancev, se v skladu s petim odstavkom 3.b člena ZDIJZ domneva, da je zavezanec po tem zakonu, pri čemer lahko pravna oseba v postopku z zahtevo za dostop do informacij javnega značaja dostop zavrne, če izkaže, da ne izpolnjuje pogojev za zavezanca po tem zakonu, ali da so zahtevane informacije javnega značaja nastale v času, ko poslovni subjekt ni bil pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.
 22. Ne držijo navedbe tožeče stranke, da ni zavezanka za dostop do zahtevanih informacij. Med strankama ni bilo sporno, da je družba PRAMAG d.o.o. 49 % lastnica tožeče stranke, Občina Gornja Radgona pa 51 % lastnica. Navedeno pomeni, da je tožeča stranka pod neposrednim vplivom lokalne skupnosti, to je Občine Gornja Radgona, saj ima slednja večinski delež vpisanega kapitala v tožeči stranki. S tem je tožeča stranka, kljub temu da je ustanovljena kot gospodarska družba z omejeno odgovornostjo, v skladu s prvim odstavkom in prvo alinejo drugega odstavka 1.a člena ZDIJZ zavezani poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom osebe javnega prava. Pri tem sodišče še ugotavlja, da je tožeča stranka zavezanka za dostop do informacij javnega značaja tudi na podlagi

sklenjene koncesijske pogodbe, saj gre v primeru razkritja zahtevanih informacij (o sklenjenih svetovalnih, odvetniških storitvah, avtorskih pogodbah in drugih pravnih poslih, s katerimi se dosega enak učinek) za razkritje porabe javnih sredstev v obliki plačane koncesnine. Razkritje teh informacij zahteva transparentnost in kontrola javnosti nad porabo javnega denarja, oz. transparentnost poslovanja z javnim sektorjem povezanih družb.¹

23. Prvi odstavek 6. člena ZDIJZ, ki določa izjeme za dostop do informacij javnega značaja, na sploh velja tudi za informacije javnega značaja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, razen kolikor je določena absolutna javnost določenih, ozko opredeljenih, podatkov. Z novelo ZDIJZ-C uveden 6.a člen tega zakona določa, da se ne glede na določbe prvega odstavka 6. člena (ta na podlagi taksativno naštetih izjem omogoča zavrnitev dostopa do informacij javnega značaja), dostop do zahtevane informacije javnega značaja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava dovoli, če gre za osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz 1. alinee prvega odstavka 4.a člena tega zakona in sicer podatke o vrsti posla, o pogodbenem partnerju (za pravno osebo: naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe ter za fizično osebo: osebno ime in kraj bivanja), pogodbeni vrednosti in višini posameznih izplačil, datumu in trajanju posla ter enake podatke iz aneksa k pogodbam.
24. Ne glede na določbo prvega odstavka 6.a člena ZDIJZ lahko zavezanci, katerih informacije javnega značaja se ne posredujejo v svetovni splet po četrtem odstavku 10.a člena tega zakona, zavrnejo dostop do osnovnih podatkov o poslih iz prvega odstavka 6.a člena, če izkažejo, da bi razkritje hujše škodovalo njihovem konkurenčnemu položaju na trgu, *razen* če se ti podatki nanašajo na pravne posle, ki obsegajo donatorske, sponzorske, svetovalne, avtorske ali druge intelektualne storitve ali druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek.
25. Zahteva prosilke v obravnavani zadevi se nanaša prav na slednje, torej svetovalne (tudi odvetniške), avtorske in druge intelektualne storitve in to v obsegu podatkov, ki jih navaja prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ, to je podatke o vrsti posla, pogodbenem partnerju, pogodbeni vrednosti, višini posameznih izplačil, datumu sklenitve pogodbe, trajanju posla in enake podatke iz aneksov k pogodbam. To pa so podatki, ki so glede na citirana določila ZDIJZ absolutno dostopne informacije javnega značaja, ko gre za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, in zakon, kot obrazloženo, pri tem izjem ne po 6. členu ne po tretjem odstavku 6.a člena ne dopušča. Po določitih ZDIJZ torej za zahtevane podatke ni mogoče ugotoviti izjeme, ki bi preprečevala dostop do teh informacij kot informacij javnega značaja po prvi alineji prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ.²

1 Podobno tudi sodba UPRS I U 787/2017 z dne 19. 6. 2019 in odločba USRS U-I-52/16 z dne 12. 1. 2017.

2 Tako odločba USRS U-I-52/16 z dne 12. 1. 2017, sodba in sklep VSRS X Ips 312/2015 z dne 28. 11. 2018 ter sodba II U 317/2014 z dne 8. 7. 2015. Enako tudi N. Pirc Musar, T. Kraigher Mišič, M. Komac, M. Lubarda, R. Zatler in R. Lemut Strle: Zakon dostopu do informacij javnega značaja

- —
26. Nadalje so neutemeljena tožbena zatrjevanja, da je tožena stranka nepravilno uporabila materialnopravno določbo petega odstavka 5. člena ZDIJZ, ko je prosilniki pritožbi ugodila in ugotovila, da slednja ni ravnala šikanozno, ko je dne 23. 9. 2020 vložila zahtevo za dostop do informacij javnega značaja pri tožeci stranki.
27. Peti odstavek 5. člena ZDIJZ določa, da lahko organ prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec *z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami* očitno zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja po tem zakonu oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve šikanoznega značaja. Pogoj za zlorabo pravice do dostopa do informacij javnega značaja je torej, da gre za eno ali več zahtev do informacij javnega značaja, ki so šikanozne. O zlorabi pa ni mogoče govoriti, če sta prosilec in zavezanec v morebitnih sporih in eden izmed njiju sproža druge postopke (sodne, inšpekcijske itd.) zoper drugega.³ Upoštevati je treba, da je pravica do dostopa do informacij javnega značaja ustavna pravica iz 39. člena URS in je dostop do teh informacij mogoče zavrniti le iz razlogov, ki utemeljujejo zakonske izjeme, te pa je treba razlagati restriktivno.⁴
28. Sodišče zaradi presoje zlorabe pravice in šikanoznega ravnanja v smislu petega odstavka 5. člena ZDIJZ povzema vsebino zahteve prosilke,
dne 23. 9. 2020, ki glasi:

„V skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja zahtevamo, da nam posredujete kot informacije javnega značaja izdatke Doma starejših občanov Gornja Radgona d.o.o. za svetovalne storitve, odvetniške storitve, avtorske pogodbe in druge pravne posle s katerimi se dosega enak pravni učinek in sicer:

- podatek o vrsti posla;*
- o pogodbenem partnerju, in sicer za pravno osebo: naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe ter za fizično osebo: osebno ime in kraj bivanja;*
- pogodbeno vrednost in višino posameznihizplačil;*
- datum in trajanje posla in*
- enake podatke iz aneksa k pogodbi.*

Podatke zahtevamo od 13. 1. 2015 do 31. 8. 2020.

Vsebinsko zahtevanih informacij nam posredujte v fotokopiji ali elektronskem zapisu.

S spoštovanjem vas lepo pozdravljamo.“

29. Kot je pravilno ugotovila tožena stranka, in kot izhaja iz jasne zakonske določbe,

(ZDIJZ) s komentarjem, Uradni list RS, Ljubljana 2017, komentar k 6.a členu, str. 230.

3 Tako sodba I U 677/2016 z dne 7. 11. 2018, tč. 48 obrazložitve.

4 Več o tem N. Pirc Musar, T. Kraigher Mišič, M. Komac, M. Lubarda, R. Zatler in R. Lemut Strle: Zakon dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) s komentarjem, Uradni list RS, Ljubljana 2017, komentar k 5 členu, str. 102 do 103.

je o šikanoznem ravnanju, ki ima lahko za posledico zavrnitev prosilčeve zahteve, mogoče govoriti, če gre za eno ali več zahtev za dostop do informacij javnega značaja, te pa so takšne vsebine, da je moč govoriti o zlorabi pravice do dostopa do informacije javnega značaja. Ni sporno, da je prosilka v letu 2020 vložila zgolj eno zahtevo dne 23. 9. 2020, pri čemer se sodišče tudi strinja, da je zahteva zapisana povsem v nevtralnem tonu, je korektna in ni žaljiva; dejansko je prosilka v zahtevi z dne 23. 9. 2020 prepisala zakonsko določilo iz prvega odstavka 6.a člena ZDIJZ. Prav tako se sodišče strinja s toženo stranko, da šikanoznega ravnanja po petem odstavku 5. člena ZDIJZ ni mogoče širiti na siceršnje ravnanje prosilca zoper organ, pač pa ga je treba obravnavati zgolj ene ali v sklopu več žaljivih in nekorektnih zahtev za dostop do informacij javnega značaja.⁵

30. Ob tem so tudi nerelevantna zatrjevanja tožeče stranke, da bi naj prosilka že v letu 2015 (4. 6. 2015 in 10. 6. 2015) vložila dve podobni zahtevi za dostop do informacij javnega značaja, prav tako bi ji naj bil v letu 2015 na njeno zahtevo

omogočen vpogled v poslovne knjige in spise v skladu

pa se slednja na to ni odzvala. Da lahko govorimo o zlorabi in šikanoznem značaju vložene zahteve ali več zahtev za dostop do informacij javnega značaja, mora, kot je obrazloženo, prosilec vložiti *sklop več (funkcionalno povezanih)* žaljivih in nekorektnih zahtev za dostop do informacij javnega značaja, kar pomeni, da morajo vse zahteve biti vložene v relativno kratkem časovnem obdobju. V obravnavani zadevi pa med strankama ni bilo spora, da je bila v letu 2020 vložena le predmetna zahteva z dne 23. 9. 2020, in še ta, kot je pravilno ugotovil IP, ni bila šikanozna ali kako drugače žaljiva.

31. Prav tako niso pravno relevantni različni motivi prosilca za dostop do informacij javnega značaja, v kolikor prosilec ne zlorablja pravice in ravna šikanozno. Dostop do dokumentov na podlagi določb ZDIJZ se nikoli ne presoja z vidika okoliščin posameznega prosilca, temveč z vidika vsebine samih informacij, ki so zahtevane, zato je bistveno zgolj, ali gre za informacije, ki so prosto - javno dostopne vsakomur.⁶
32. Kar zadeva trditev tožeče stranke iz pripravljalne vloge z dne 1. 6. 2021, da bi se toženka morala opredeliti tudi do preteklih vlog prosilke izven konkretnega postopka in se pri tem sklicuje na sodbo Upravnega sodišča opr. št. I U 677/2016 z dne 7. 11. 2018, pa sodišče ugotavlja, da iz točke 48 obrazložitve te sodne odločbe izrecno izhaja, da so drugi dokazi iz spisa, ki se nanašajo na ravnanja tožnika mimo vlog po ZDIJZ lahko stvar drugih sodnih postopkov izven okvira ZDIJZ, kajti vloge prosilca teh znakov zlorabe pravice nimajo. Navedena sodba tako potrjuje stališče IP in sodišča v obravnavni zadevi in ne stališča tožeče stranke.

⁵ Tako sodba I U 677/2016 z dne 7. 11. 2018.

⁶ Tako sodbi UPRS I U 1391/2013 z dne 11. 12. 2013 in I U 684/2014 z dne 27. 8. 2014.

33. Po obrazloženem sodišče ugotavlja, da je izpodbijana odločitev pravilno sprejeta na zgoraj navedeni dejanski in materialnopravni podlagi. Prosilka je zahtevala dostop do informacij, ki sodijo v skupino informacij javnega značaja po prvi alineji 4.a člena ZDIJZ, in to v tisto skupino, ki je po tretjem odstavku 6.a člena absolutno dostopna, saj gre za podatke o pogodbah o svetovalnih storitvah (kamor spadajo tudi opravljene odvetniške storitve za tožečo stranko), zato je izpodbijana odločitev pravilna.
34. Po obrazloženem, je sodišče v skladu s 3. alinejo drugega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo kot neutemeljeno zavrnilo.
35. V obravnavani zadevi je sodišče v skladu s prvim odstavkom 59. člena ZUS-1 odločilo na seji in ni opravilo glavne obravnave, saj relevantno dejansko stanje (da je prosilec v letu 2020 vložil le zahtevo za dostop do informacij javnega značaja dne 23. 9. 2020, kašna je bila vsebina te zahteve, in da je Občina Gornja Radgona 51% lastnik tožeče stranke) med strankama ni bilo sporno. Ob tem sodišče tudi ni ugotovilo drugačnega dejanskega stanja, kot je bilo ugotovljeno v postopku izdaje izpodbijane odločbe IP (60. člen ZUS-1). Vsa ostala dejstva (razen nespornih) pa so bila za predmetni upravni spor nerelevantna, zato sodišču dokaznega postopka v zvezi z ugotavljanjem njihove resničnosti ni bilo treba izvesti.⁷
36. Odločitev o stroških postopka temelji na četrtem odstavku 25. člena ZUS-1.

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Maribor, 18. maj 2022

Predsednica senata:

Violeta Tručl, l. r.

Ta prepis je soglasen z izvirkom
Podpisateljica sodne osebe:

⁷ Tako sodba VSRS X Ips 114/2020 z dne 17. 11. 2020 in sklep VSRS X Ips 1/2022 z dne 11. 5. 2022.